

VM-analys 2022

Cuts som framgång för hjälpspelaren

Max Gustafsson & Theodor Jonsson

Förord

Allt sedan svensk innebandy lanserade begreppet "What it takes to win" har arbetet med landslagsverksamheten inriktats mot just det, att ta reda på vad som krävs för att vinna. Vårt mål med följande analys ämnar försöka med en förståelse hur vi når framgång. Det finns flera vägar att få den förståelse som krävs för att nå WITTW och tidigare analyser de senaste åren har ämnat bidra med frågan kring bollhållaren i spelet. Vi försöker nu utöka området och rikta fokus mot icke-bollhållare och i stället se till hjälpspelaren. Området är först och främst svårt. Vår upplevelse är att det är svårt att få konkreta siffror om en hjälpspelare som kan bidra med kunskap om WITTW. Vi vill dock försöka göra ett avstamp i området som förhoppningsvis kan leda till vidare undersökningar som till slut kan ge bra och intressanta siffror. Vår förhoppning blir således att påbörja ett längre arbete om hjälpspelaren och dess påverkan på What It Takes To Win.

Vi som genomfört denna analys är Max Gustafsson och Theodor Jonsson. Arbetet har skett i tre faser. Först på hemmaplan i en förberedande fas, sedan mätning under VM och ett efterarbete. Flertalet timmar har riktats åt videoarbete, statistik och mätningar av diverse slag. Vi har båda haft ett stort intresse och driv att genomföra denna analys, då båda brinner för frågan vi ämnar att studera.

A group of ice hockey players and staff are celebrating on an ice rink. They are holding a large silver trophy high in the air. The players are wearing blue and yellow jerseys. Some have names and numbers on their backs, such as 'STAFFSSON 14' and 'JOHANSSON 22'. The staff are wearing dark jackets. The background shows a large crowd of spectators in the stands, many of whom are also celebrating. The scene is lit with bright arena lights.

What It Takes To Win

What It Takes To Win (wittw) är något som de lärda ofta tvistar om. Innebandyn är inget undantag. Att försöka finna nya vägar till nya vinster är en drivkraft för många. Drivkraften genomsyrar också detta arbete där det individuella perspektivet är basen för att finna nya sanningar och för att gå mot nya vinster och nya guldmedaljer över tid.

Historik och bakgrund

Analysen av ett mästerskap är onekligen intressant. Det finns flera olika dimensioner i spelets komplexitet som väcker ett intresse. Vid en tillbakablick till analyser som gjordes för exempelvis tio år sedan applicerades ett bredare fokus för att analysera ett helt mästerskap. 2019 introducerades ett mer inriktat fokus mot specifika speldetaljer som gynnar individen i en riktning mot WITTW (What It Takes To Win). Analysen som gjordes 2019 tillämpade ett stort fokus på bollhållare, således spelaren i en offensiv formation som har bollen. Detta med bubblor och hur en spelare i sin aktionsradie hanterade sin bubbla (när en motståndare träder in i bollhållarens aktionsradie skapas en bubbla). Vidare fastslogs det hur viktigt det är att spelare använder sin blick och vrider höften mot planen, kallat daylightposition, för framgång. Analysen 2020 tog avstamp i analysen från 2019 och fortsatte på inslagna vägen om daylightsituationer. Mer specifikt riktades ett fokus på hur daylightsituationer tillkommer och hur det skiljer sig mellan olika nationer.

Denna analys kommer fortsatt ta avstamp i individen, men skifta fokus på offensiv spelare. Vi har istället applicerat ett fokus på spelaren utan boll, hjälpspelaren, och huruvida personen kan ta sig till olika ytor för bäst framgång kopplat till målchanser. Vi har valt ett tillvägagångssätt där vi ämnar bidra med ett nytt begrepp sett utifrån individuell aktionsteori till innebandysverige, nämligen *cuts*. Det finns flera olika spelmoment att mäta *cuts* i, däremot är det snävt inriktat i följande analys för att presentera begreppet för vidare studerande av området i framtida analyser eller studier.

Idag börjar innebandyn mer och mer rikta sig mot spel en-mot-en och således borde kvalitén ökas på spelarens löpningar och öppningar för att tydligare skapa sig ytor och skapa tid för sig själv. När en spelare tar en löpning som resulterar i mer tid ökas också möjligheten för klokare beslut. Följaktligen har vi en gemensam tro att *cuts* är en del av den framtid som vi ser för hjälpspelaren/hjälpspelarna inom innebandy. Vår förhoppning med studien är att hjälpspelare som sätter sig i så kallade cutssituationer ska skapa sig mer tid och placera sig i mer kvalitativa ytor offensivt.

Mål & Frågeställningar

Sveriges innebandylandslag ska alltid ligga i framkant och vara fortsatt ledande i innebandyvärlden.

Målet med denna analys är att hjälpa Sverige till framtida segrar. Vi önskar även kunna dra vårt strå till stacken gällande innebandyns utveckling nationellt samt bidra till tränarutbildningens inriktning de kommande åren. Vi vill medvetandegöra och belysa vilka individuella egenskaper som är viktiga för spel på elitnivå, och hur den individuella förmågan påverkar lagets resultat.

Frågeställningarna vi använder för att försöka nå vårt mål är följande:

- Hur många avslut sker på grund av en Cutslöpning?
- Hur många mål görs i samband med Cutslöpningar som kopplas till avslut?
- Vilken betydelse har Cuts för hjälpspelaren?

Arbetsgång och strategi för VM-analys 2020:

1**Förmöten och mätmöjligheter**

(Huvudinstrument: Sideline XPS live tags.)

2**Livemätningar på plats**

(XPS livetags)

3**Sammanställa statistik – utforma mallar**

XPS sideline & Excel.

4**Analysarbete**

XPS sideline & Excel.

5**Diskussion och sammanställning**

(Powerpoint)

Definition av Cuts:

Cuts är kopplat främst till rörelser som sker när det egna laget har bollen, alltså en offensiv rörelse, som kan vara appliceringsbart både för att lösa en press, uppspelsfas kring mittplansspelet samt etablerat offensivt zonspel. Vidare handlar Cuts om huruvida hjälpspelaren tar sin löpning. En Cutslöpning sker i samband med att motståndaren som löpningen sker mot ska vara i moonlight i kontrast till hjälpspelaren som gör Cutslöpningen. Se förklaringar på kommande sidor.

Det innebär att Cutslöpningar sker in i en offensiv yta när motståndarna inte ser spelaren, vilket i sin tur leder till att Cutsspelaren får mer tid i den yta spelaren jobbar in i. I följande analys är Cutslöpningarna riktade till löpningar som leder till avslut och i offensivt zonspel.

Avgränsningar

Först tillämpar vi , som tidigare nämnt, en avgränsning hur Cuts ska undersökas i följande analys. Vår intention är att bidra med ett kunskapsbidrag kring nya begrepp inom innebandyrörelsen. Följaktligen har fokus varit på ett relativt smalt område inom Cutsaktioner. Vi anser att Cuts kan mätas i olika delar av spelets offensiva faser. Till exempel kan det appliceras i lösning av press, mittplansspel och att få bra uppspel eller i anfallszon. Det går också att mäta Cutslöpningar som leder till avgörande passningar till avslut i A1 eller A2 chanser.

I följande analys har vi lagt ett applicerat fokus på Cuts kopplat till avslut. Alltså hur många avslut som sker på grund av att avslutaren har tagit en Cutslöpning. Vidare gör vi en jämförelse huruvida procentenheten av Cutsaktionerna med avslut genererar i mål gentemot "vanliga" avslut.

Vidare har vi endast förhållit oss till spel i 5v5. Vi anser dock att det kan ske mycket goda Cutsaktioner i exempelvis sex mot fem och fem mot fyra.

Sistnämnt har vi också riktat analysen mot semifinalerna, bronsmatchen samt finalen.

Invasionsområdet*:

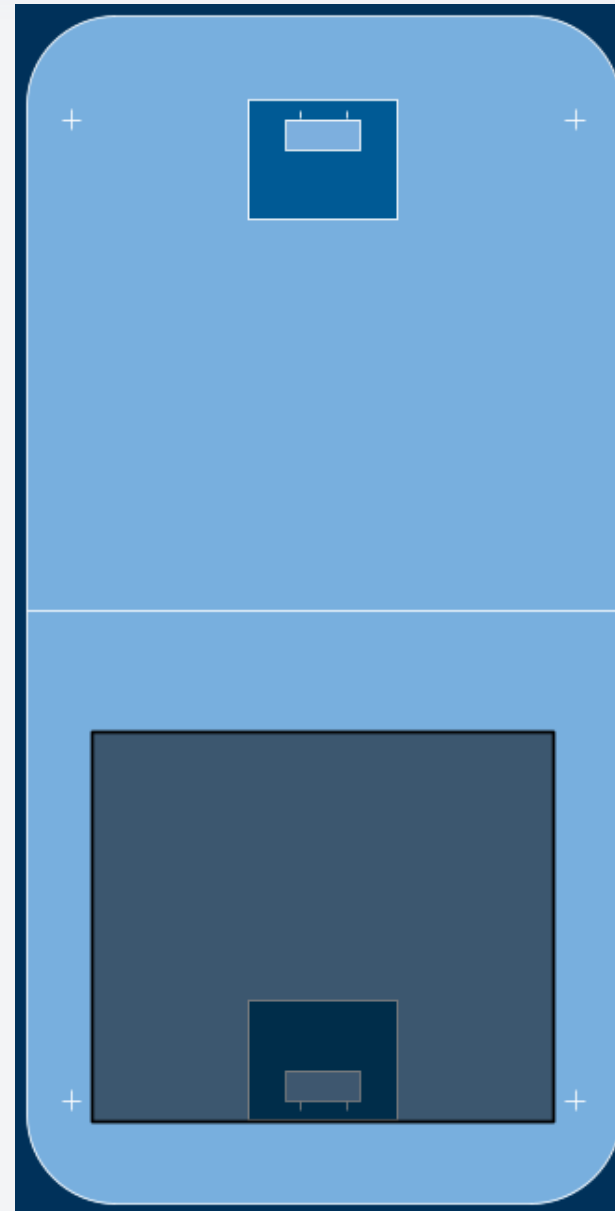
Innebandyn är, likt basket, ishockey, fotboll och handboll en invasionsidrott. Det innebär att laget vill ta sig in i motståndarnas invasionsområde för att göra mål. Det går både genom att skjuta bollen in i invasionsområdet mot målet, passa in till medspelare eller bryta in själv som bollhållare.

Nationer som kan försvara sitt invasionsområde släpper in färre mål.

Nationer som är bra på att attackera invasionsområdet gör fler mål.

Invasionsområdet är kopplat till det försvarande lagets försvarsspel linjer.

*Invasionsområdet som begrepp, och dess definition, är främst taget från VM-analysen från 2018. Det är också viss inspiration från VM-analysen från 2021, även om begreppet där är Sektor A.

Målchans- och avslutsdefinition

Vidare har vi även fört statistik på antalet målchanser och avslut som skett under matcherna bland topp fyra nationerna. För att definiera olika målchanser och avslut har vi dels använt oss av VM-analysen 2018 och dels gjort våra egna definitioner för än mer tydlighet i vår analys. Vi har delat upp målchans A i två delar, A1 och A2, enligt förklaring nedan:

A1 – Avslut som sker i invasionsområdet utan täckande spelare mellan skytt och mål. Målchansen bör/ska leda till ett mål med en så kallad "Clear Path".

A2 – Avslut som sker i invasionsområdet där det fortsatt är utan täckande spelare mellan skytt och mål. Däremot är spelaren i en icke-önskad position och blir tvungen dit av omständigheter så som motståndare, viss skymning nära spelaren samt felpositionerad med kroppen.

B – Alla övriga avslut som sker i invasionsområdet, exempelvis med tydlig skymning mellan skytt och mål.

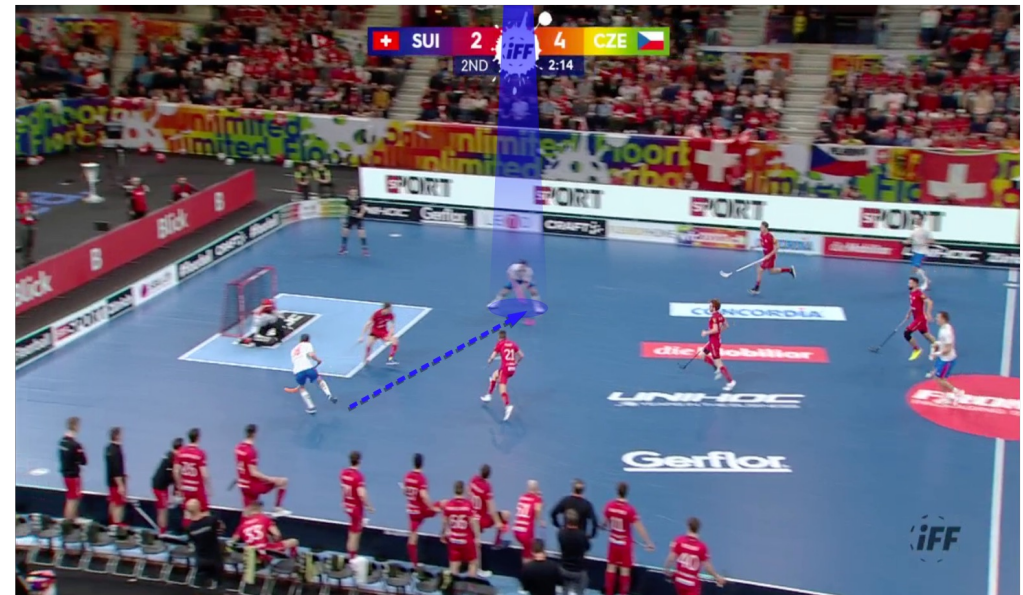
C – Avslut som sker utanför invasionsgränsen men det finns en kamp/hotsituation framför/i närheten av målvakten/målvaktsområdet.

D – Avslut som sker utanför invasionsgränsen och det är ingen kamp/hotsituation framför/i närheten av målvakten/målvaktsområdet

Cuts – Ta löpningen när motståndare vänder bort blicken och hamnar i moonlight mot spelaren som genomför en cut i försvarsspelet

Boll hamnar hos vit spelare i daylight (ej markerad med highlight). Röd markerad spelare i Schweiz vänder sig dit med blick och kropp och hamnar således i moonlight mot spelaren som har möjlighet att göra en Cutsaktion. Vit spelare i Tjeckien som är markerad ser möjlighet och påbörjar en Cutsaktion.

Cutslöpningen har skett. Spelaren får passningen av bollhållare i Tjeckien som skannat planen väl genom sin daylightposition. Genom Cutsaktionen blir först och främst den blåmarkerade spelaren fri och skapar sig även mer tid för ett kvalitativt avslut.

Cuts – Vad krävs?

Enligt VM-analysen 2022 ser vi att följande moment krävs för en lyckad Cut:

Bollförare:

- Vara placerad i daylight gentemot hjälpspelare som gör en Cut.
- Planera sitt spel med väl applicerad skanning av planen och således planera för att en Cutlöpning kan ske från medspelaren.

Hjälpspelare – Cutslöparen

- Vara placerad bakom på något sätt på motståndaren som Cutsaktionen är ämnad att genomföras på.
- Ta löpningen när motståndaren är i moonlight mot cutslöparen och inte har möjlighet att se löpningen i stunden den sker.
- Tar löpningen i samband med att bollhållaren är i daylight
- Placera sig i en yta för eventuella avslut eller avgörande passningar som kan leda till mål.

Öppning för Cut:

Under pågående VM märkte vi hur medspelares löpningar påverkar möjligheten för Cut. Om en hjälpspelare, icke-bollhållare och inte spelaren som utför Cutsaktionen, tar en löpning med syfte att dra på sig uppmärksamhet ökar chanserna för en Cut. Löpningen bidrar till att motståndarna på ett än mer, utöver bollhållare i daylight (se s.11), hamnar i moonlight mot cutslöparen.

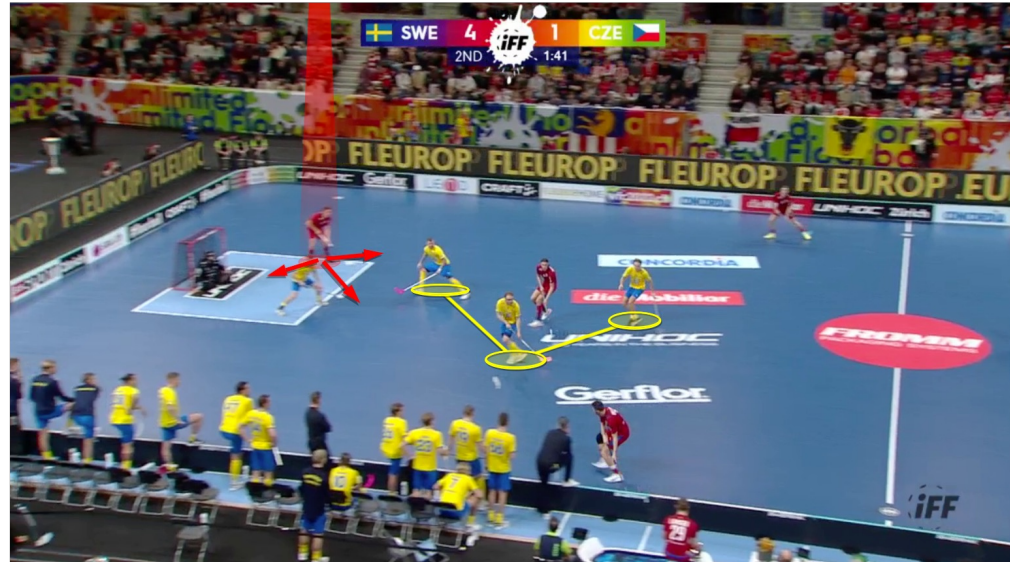
Denna typ av löpningar kan exempelvis ske genom olika typer av löpningar från bakplan genom centrollinjen eller en Give and go aktion från spelare från fickan som precis passat bollen. Det finns alltså flera olika typer av löpningar som öppnar för en Cut. Vår upplevelse är att det skedde många löpande aktioner under mästerskapet som bör kunna öka antalet Cutsaktioner.

Öppning för Cut är inget vi mätte för följande analys. Vi fokuserade enbart på spelaren som applicerade Cutsaktionen. Däremot uppmärksammade vi öppning för Cut under mästerskapet. Begreppet kan öka förståelsen för ämnesområdet och var något som vid flera tillfällen var förknippat med Cutsaktionen.

Öppning för Cut: Ta löpning som drar uppmärksamhet åt motståndarna vilket öppnar för min medspelare att göra en Cut.

Röd markerad spelare tar en löpning genom centrollinjen för att dra på sig uppmärksamhet bland motståndarna. Följande löpning kan alltså vara en förstärkt anledning för de svenska spelarna att hamna i moonlight mot den spelare som senare gör Cutsaktionen.

Har här på något sätt dragit på sig tre spelares uppmärksamhet med sin löpning. Den fjärde gula spelaren i bild är fokuserad på avslutet och rödmarkerad spelare kan ta en Cutslöpning i olika riktningar nu när motståndarna är satta i moonlight. De är delvis satta i moonlight på grund av löpningen som öppnar för en Cut.

Resultat

Antal avslut/målchanser

SVERIGE

Följande tabell visar antalet avslut/målchanser per nation i både semifinal och bronsmatch/final enligt avsluts- eller målchansdefinitionerna. Tabellen visar alltså totala antalet avslut/målchanser som berört lag kommit till.

Semifinal	Final
A1: 7	A1: 8
A2: 10	A2: 10
B: 13	B: 4
C: 6	C: 5
D: 3	D: 0
Totalt: 39	Totalt: 27
Totala avslut: 66	

Antal avslut/målchanser

TJECKIEN

Följande tabell visar antalet avslut/målchanser per nation i både semifinal och bronsmatch/final enligt avslutsdefinitionerna. Tabellen visar alltså totala antalet avslut/målchanser som berört lag kommit till.

Semifinal	Final
A1: 9	A1: 7
A2: 9	A2: 6
B: 7	B: 7
C: 3	C: 6
D: 0	D: 0
Totalt: 30	Totalt: 26
Totala avslut: 56	

Antal avslut/målchanser

FINLAND

Följande tabell visar antalet avslut/målchanser per nation i både semifinal och bronsmatch/final enligt avslutsdefinitionerna. Tabellen visar alltså totala antalet avslut/målchanser som berört lag kommit till.

Semifinal	Bronsmatch
A1: 2	A1: 3
A2: 6	A2: 3
B: 10	B: 4
C: 6	C: 6
D: 0	D: 2
Totalt: 27	Totalt: 18
Totala avslut: 45	

Antal avslut/målchanser

SCHWEIZ

Följande tabell visar antalet avslut/målchanser per nation i både semifinal och bronsmatch/final enligt avslutsdefinitionerna. Tabellen visar alltså totala antalet avslut/målchanser som berört lag kommit till.

Semifinal	Bronsmatch
A1: 4	A1: 2
A2: 8	A2: 7
B: 1	B: 9
C: 10	C: 16
D: 0	D: 3
Totalt: 29	Totalt: 37
Totala avslut: 66	

Antal avslut utan Cutsaktion som blir mål

Följande tabell visar hur många mål som gjorts utan Cutsaktion av respektive nation. Först förhåller sig tabellen till målchans/avslutsdefinitionerna och hur många mål som gjordes i varje definition utan att vara en Cut. Tabellen visar också i procent hur många mål som görs utan Cuts kopplat till det totala antal avslut utan att en Cutsaktion är inblandad.

	Sverige	Finland	Tjeckien	Schweiz
A1	5	1	2	3
A2	1	0	1	2
B	0	0	1	0
C	1	0	0	1
D	0	0	0	0
Totala antalet mål utan Cuts:	7	1	4	6
Totala avslut utan Cuts:	56	37	38	62
Procent av avslut utan cuts som leder till mål:	12.5%	2%	10%	9%

Cutsaktioner – totalt antal Cuts kopplat till avslut?

Vederbörande sida berör totala antalet Cutsaktioner som kopplas till avslut per nation. Det beskrivs också i vilken avsluts- eller målchansdefinition Cutsaktionen sker i. Sverige kom till totalt 10 Cutsaktioner kopplat till avslut, varav sju i A2 och tre i B. Finland kom till totalt åtta Cutsaktioner kopplat till avslut, varav två i A1, två i A2 och fyra i B. Tjeckien kom till 18 Cutsaktioner kopplat till avslut, varav sju var i A1, fem var i A2, fem var i B och en var i C. Schweiz kom till totalt fyra Cutsaktioner, varav en var i A1 och tre i A2. På nästkommande sidor kommer semifinalerna, bronsmatchen och finalen presenteras separat.

	Sverige	Finland	Tjeckien	Schweiz
A1	0	2	7	1
A2	7	2	5	3
B	3	4	5	0
C	0	0	1	0
D	0	0	0	0
Totalt	10	8	18	4

Semifinal: Sverige VS Finland

Vederbörande sida berör totala antalet Cutsaktioner som kopplas till avslut i ena semifinalen mellan Sverige och Finland. Det beskrivs också i vilken avsluts- eller målchansdefinition Cutsaktionen sker i. Sverige kom till totalt sex Cutsaktioner som kopplas till avslut, varav fyra var i A2 och två stycken i B. Av dessa sex gjorde Sverige ett mål som var i B. Finland kom till totalt fyra Cutsaktioner som kopplas till avslut, varav en i A2 och tre i B. Av dessa fyra gjorde Finland två mål som båda var B-aktioner.

	Sverige	Finland
A1	0	0
A2	4	1
B	2	3
C	0	0
D	0	0
Totalt	6	4

Semifinal: Tjeckien VS Schweiz

Vederbörande sida berör totala antalet Cutsaktioner som kopplas till avslut i semifinalen mellan Tjeckien och Schweiz. Det beskrivs också i vilken avsluts- eller målchansdefinition Cutsaktionen sker i. Tjeckien kom till totalt sex Cutsaktioner kopplat till avslut under matchen, varav tre var i A1, två i A2 och en i B. Av dessa Cutsaktioner gjorde Tjeckien fyra mål, två i A1 och två i A1. Schweiz kom endast till en lyckad Cutaktion kopplat till avslut, som var i A2. Denna Cutaktionen ledde också till ett mål för Schweiz.

	Tjeckien	Schweiz
A1	3	0
A2	2	1
B	1	0
C	0	0
D	0	0
Totalt	6	1

Bronsmatch: Finland VS Schweiz

Vederbörande sida berör totala antalet Cutsaktioner som kopplas till avslut i bronsmatchen mellan Finland och Schweiz. Det beskrivs också i vilken avsluts- eller målchansdefinition Cutsaktionen sker i. Finland kom till totalt fyra Cutsaktioner kopplat till avslut under matchen, varav två var i A1, en i A2 och en i B. Av dessa gjorde Finland två mål, ett i A1 och ett i A2. Schweiz kom till totalt tre Cutsaktioner kopplat till avslut under matchen, varav en var i A1 och två i A2. Av dessa gjorde Schweiz ett mål, i A2.

	Finland	Schweiz
A1	2	1
A2	1	2
B	1	0
C	0	0
D	0	0
Totalt	4	3

Final: Sverige VS Tjeckien

Vederbörande sida berör totala antalet Cutsaktioner som kopplas till avslut i finalen mellan Sverige och Tjeckien. Det beskrivs också i vilken avsluts- eller målchansdefinition Cutsaktionen sker i. Sverige kom till totalt fyra Cutsaktioner kopplat till avslut, varav två var i A2 och två i B. Av dessa gjorde Sverige ett mål, i A2. Tjeckien kom till totalt tolv Cutsaktioner kopplat till avslut, varav fyra i A1, tre i A2, fyra i B och en i C. Av dessa gjorde Tjeckien ett mål som var i A1.

	Sverige	Tjeckien
A1	0	4
A2	2	3
B	2	4
C	0	1
D	0	0
Totalt	4	12

Hur många Cutsaktioner blir till mål?

Sverige

Nedan följer Sveriges antal Cutsaktioner samt, i procent, hur många av Cutsaktionerna som är kopplade till avslut leder till mål. Sverige gjorde totalt två mål genom Cutsaktioner kopplat till avslut, ett i A2 och ett i B. Totalt gör de mål på 20 % av deras Cutsaktioner kopplat till avslut.

	Sverige	Mål	Procent av cuts som blir mål
A1	0	0	
A2	7	1	
B	3	1	
C	0	0	
D	0	0	
Totalt	10	2	20%

Hur många Cutsaktioner blir till mål? Finland

Nedan följer Finlands antal Cutsaktioner samt, i procent, hur många av Cutsaktionerna som är kopplade till avslut leder till mål. Finland gjorde totalt fyra mål genom Cutsaktioner kopplat till avslut, varav ett i A1, ett i A2 och två i B. Totalt gjorde Finland mål på 50 % av deras totala antal Cutsaktioner kopplat till avslut.

	Finland	Mål	Procent av cuts som blir mål
A1	2	1	
A2	2	1	
B	4	2	
C	0	0	
D	0	0	
Totalt	8	4	50%

Hur många Cutsaktioner blir till mål?

Tjeckien

Nedan följer Tjeckiens antal Cutsaktioner samt, i procent, hur många av Cutsaktionerna som är kopplade till avslut leder till mål. Tjeckien gjorde totalt fem mål genom Cutsaktioner kopplat till avslut, varav tre i A1 och två i A2. Tjeckien gjorde mål på 27,8 % av deras Cutsaktioner som kopplades till avslut.

	Tjeckien	Mål	Procent av cuts som blir mål
A1	7	3	
A2	5	2	
B	5	0	
C	1	0	
D	0	0	
Totalt	18	5	27,80%

Hur många Cutsaktioner blir till mål?

Schweiz

Nedan följer Schweiz antal Cutsaktioner samt, i procent, hur många av Cutsaktionerna som är kopplade till avslut leder till mål. Schweiz gjorde totalt två mål på Cutsaktioner kopplat till avslut, varav båda var A2. Totalt gjorde Schweiz mål på 50 % av deras Cutsaktioner kopplat till avslut.

	Schweiz	Mål	Procent av cuts som blir mål
A1	1	0	
A2	3	2	
B	0	0	
C	0	0	
D	0	0	
Totalt	4	2	50,00%

Analysis

gn stories

S

Cuts och dess effektivitet

Vederbörande del berör en diskussion om Cuts generella effektivitet utifrån resultatet. De slutsatser som dras är endast kopplade till denna VM-analys vilket är fyra matcher och inte till några andra matcher, vilket således kan påverka dess reliabilitet och dess säkerhet. Däremot väcker det intressanta tankar om spelet just nu och även framtidens innebandy.

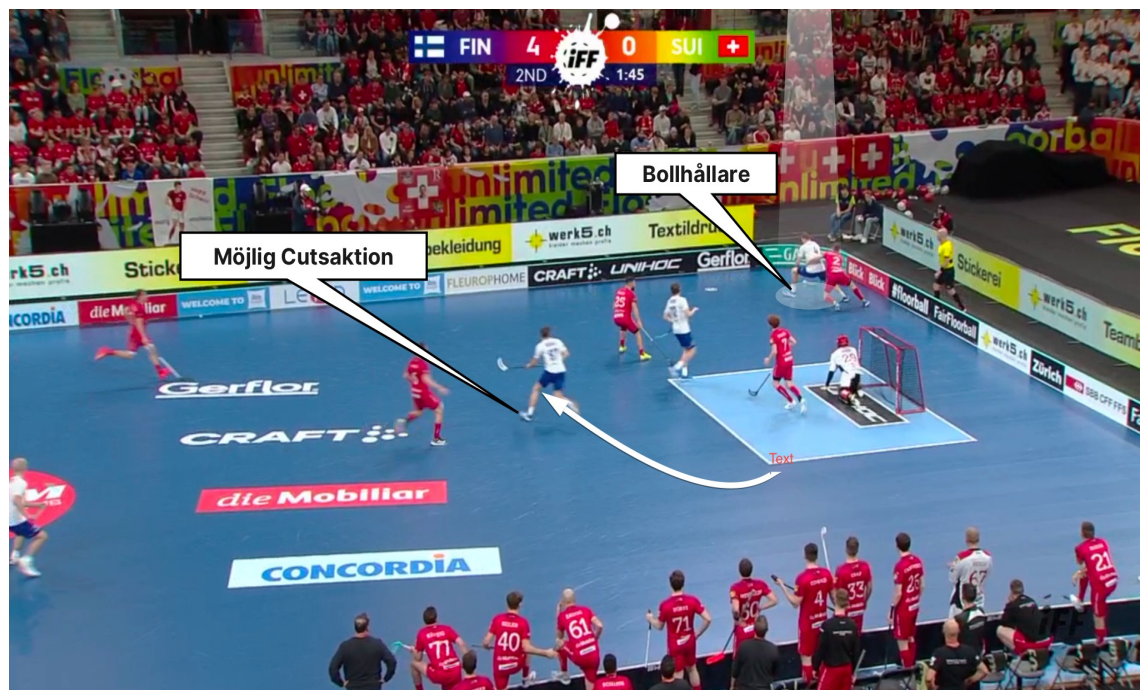
Resultatet visar att nationernas chans att göra mål utan Cutsaktioner kopplat till deras avslut är 12,5 % (Sverige), 2 % (Finland), 10 % (Tjeckien) och 9 % (Schweiz). Tilläggas bör att flera avslut sker i enlighet med definitionen C målchanser/avslut vilket säkerligen påverkar siffrorna en del, eftersom Cutsaktionerna inte har många C-chanser. Effektiviteten av Cuts är däremot betydligt högre där nationerna har en chans att göra mål på 20 % (Sverige), 50 % (Finland), 27,8 % (Tjeckien) och 50 % (Schweiz). Märkbart är att de allra flesta Cutsaktionerna som är kopplade till avslut sker inom invasionsområdet och således A1, A2 eller B chanser/avslut. Det innebär att Cuts blir mer användbart och möjligen nödvändigt för att komma till kvalitativa målchanser i invasionsområdet. Utifrån procentenheten till målchanserna bland Cutsaktionerna ser vi också hur målchansens kvalité ökar genom en Cutsaktion.

Om avsluten utan Cutsaktioner som sker utanför invasionsområdet (C och D) tas bort ur räkningen så visar fortsatt resultatet på att Cuts är mer effektivt än icke-Cutsaktioner. Mål utan Cutsaktioner visar följande siffror i procentuell effektivitet utan C och D avslut/målchanser: Sverige (14 %), Tjeckien (15 %), Finland (5 %) och Schweiz (18.5 %). Följaktligen påvisas ovanstående tes om att Cutsaktionerna fortsatt är mer effektiva. Vidare kan reflektion tillämpas kring effektiva målchanser i invasionsområdet. Cutsaktioner visar som sagt på en större måleffektivitet innanför invasionsområdet. Detta innebär att vi möjligen kan rikta diskussionen kring målchanser till invasionsområdet likt analysen från 2021 och se hur Cutsaktioner skulle kunna vara den effektivaste målchansen i invasionsområdet.

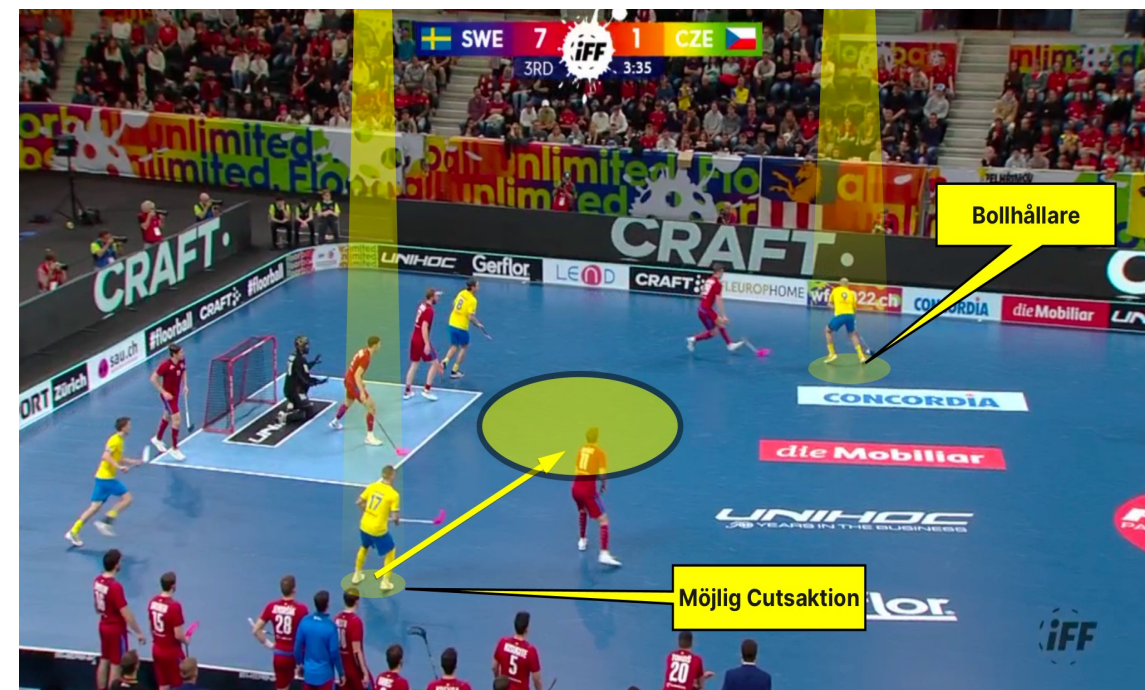
Viktiga faktorer för väl genomförda Cutsaktioner – Daylight

Bollhållaren och Cutslöpningens roll

Under mästerskapet märkte vi hur flera nationer försökte sig på Cutsaktioner ofta. Däremot var det flera gånger icke-bollförare (spelaren som utgör Cutsaktionen) tar löpning när bollhållare är i moonlight eller twilight i stället för daylight och saknar följaktligen möjligheten för väl utförd Cutsaktion som

Bollhållare är placerad i moonlight mot hjälpspelaren och ser därmed inte den möjliga cutsaktionen som vit hjälpspelare försöker utföra. Önskvärt här blir således att vit bollförare är placerad i daylight för att kunna skanna Cutsaktionen och således ta ett bättre beslut.

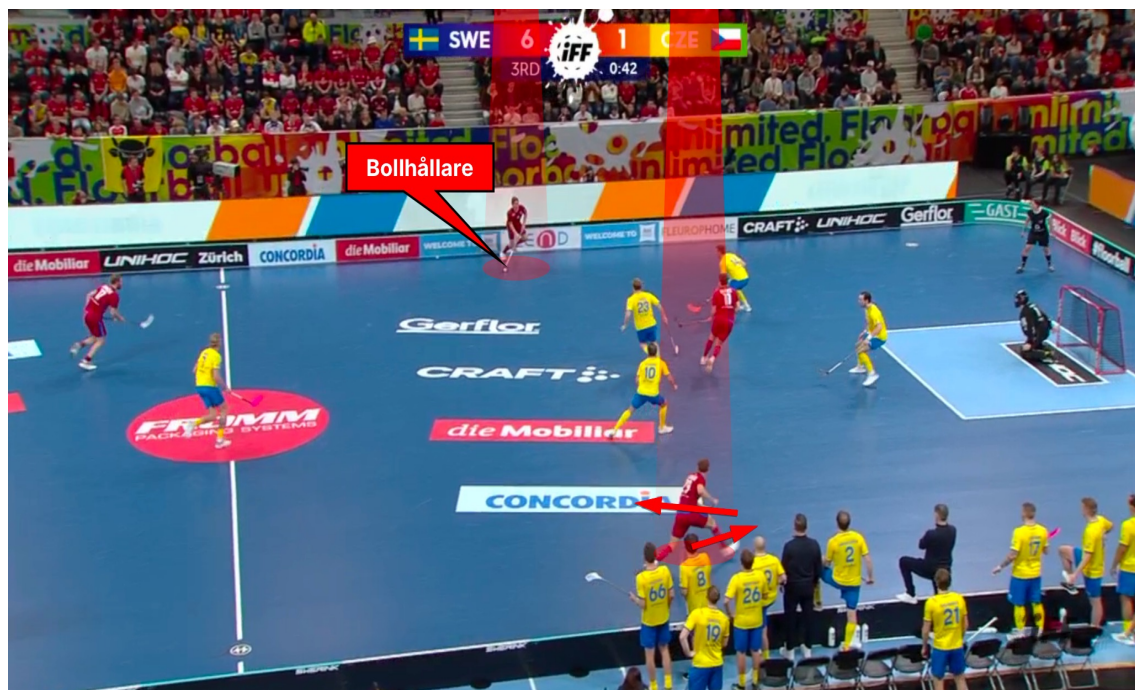
Bollhållare placerad i moonlight mot hjälpspelaren och enligt situationen ovan finns möjligheten för hjälpspelare att ta cutslöpning in i en central yta. Däremot genomförs den inte när bollhållaren inte ligger i daylight, men finns möjligen andra faktorer.

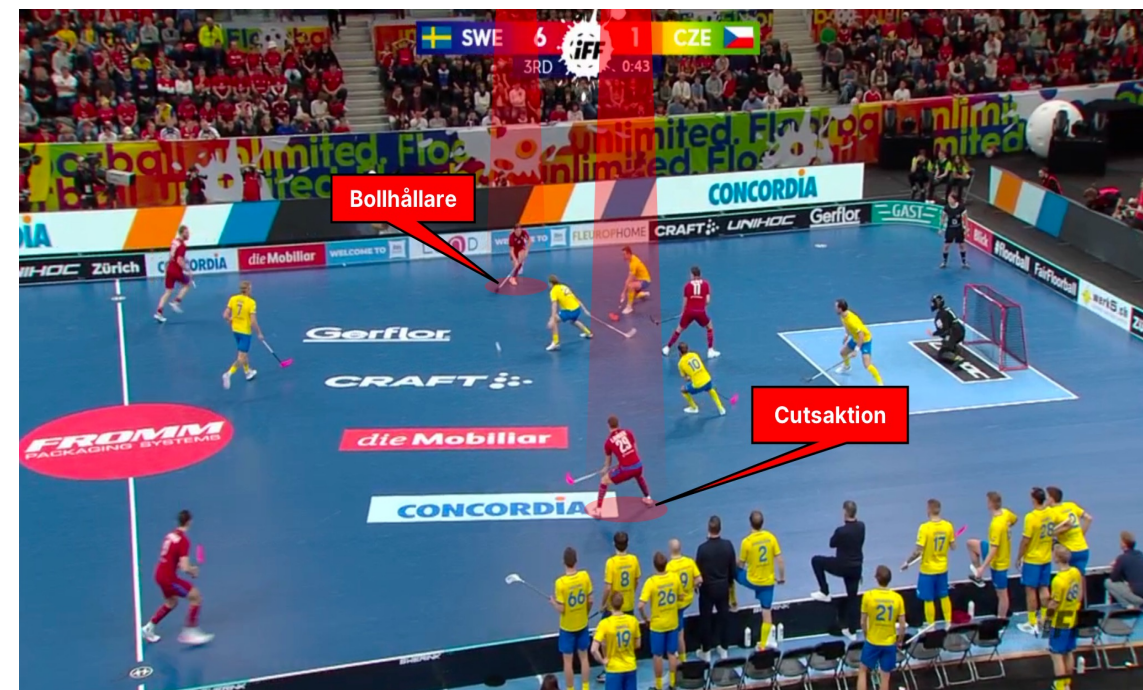
Viktiga faktorer för väl genomförda Cutsaktioner - Daylight

Bollhållaren och Cutslöpningens roll

Under mästerskapet noterade vi hur vikten av bollhållare i daylight påverkar utfallet av Cutsaktionen. Hjälpspelaren behöver således notera hur bollhållaren är placerad, likt bilderna nedan, innan cutsaktionen sker.

Bollhållare är placerad i daylight mot hjälpspelaren. Hjälpspelaren noterar och påbörjar en cutsaktion. Det innebär att bollförande spelare kan se Cutsaktionen och således ökar möjligheten för ett bättre beslut och Cutsaktion.

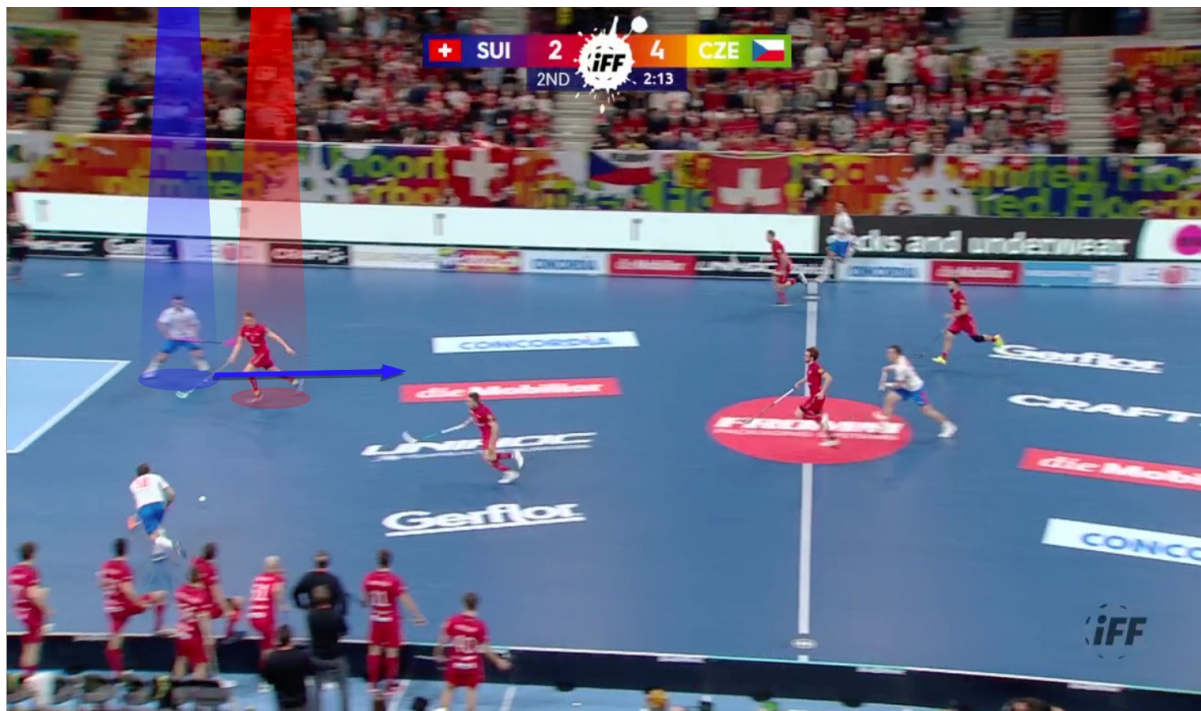

Cutsaktionen sker och bollhållaren levererar passning. En väl genomförd aktion. Noterbart är att gul spelare placerad längst ner i banan kan möjligen se cutsaktionen – men för följande beskrivning passar bilden väl.

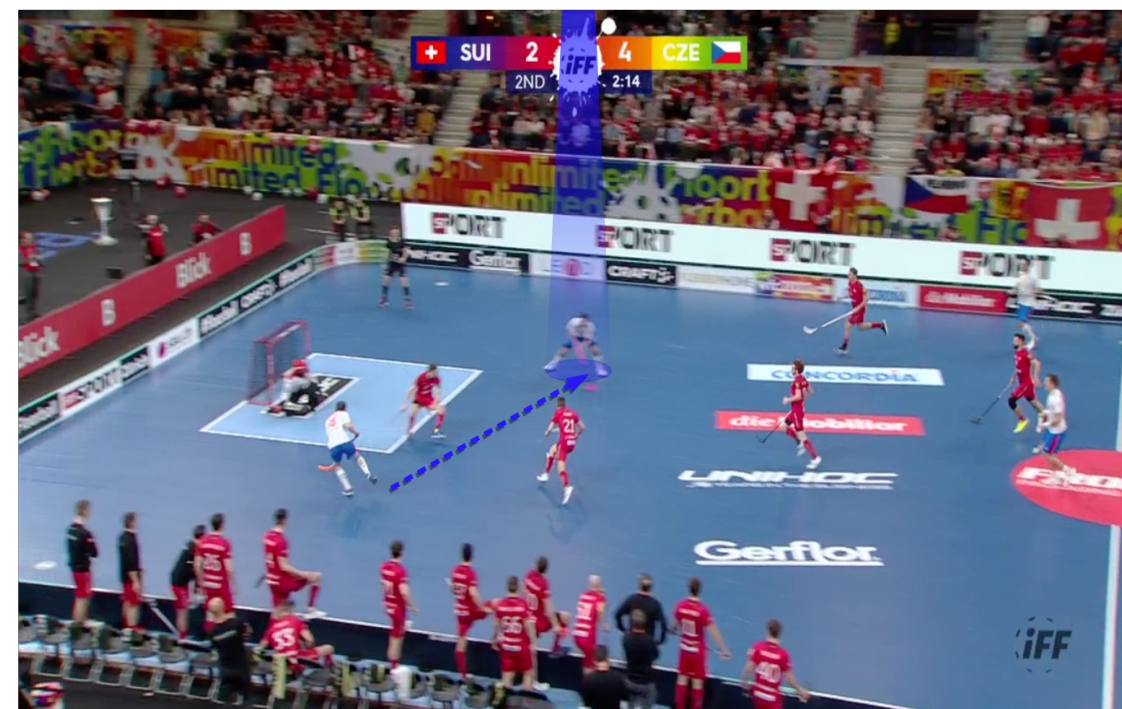
Viktiga faktorer för väl genomförda Cutsaktioner - Hotfullhet

Bollhållaren och Cutslöpningens roll

En annan aspekt av bollhållarens roll är att skapa en hotfullhet mot motståndarna. Detta kan ske dels av bollhållaren, se bild nedan, men även av en annan hjälpspelare som tar en öppnande löpning för en Cut (se nästa bild).

Spelare i Tjeckien tar emot bollen och håller i boll för skapa hotfullhet och drar uppmärksamhet av spelare i Schweiz. Hotfullheten kan öka möjligheten för motståndare att hamna i moonlight gentemot Cutspelaren och således för en bättre utförd aktion.

Har dragit på sig spelare och öppnar möjlighet för blå markerad spelare att utföra Cutsaktionen. Motståndaren har hamnat än mer i moonlight gentemot Cutspelaren som enklare kan applicera en Cut. En väl genomförd Cutsaktion.

Viktiga faktorer för väl genomförda Cutsaktioner - Hotfullhet

Bollhållaren och Cutslöpningens roll

Följande sida visar hur, vilket även förklarades ovan, en öppnande löpning för Cut är effektivt. Vi upplever att dessa typer av löpningar börjar ske oftare i både svensk och internationell innebandy och kan utnyttjas än mer i spelet med boll. Offensiva löpningar, både Give And Go moment men också andra offensiva löpningar, är goda delar i spelet och kan öka Cutsaktioner.

Röd markerad spelare tar en löpning genom centrallinjen för att skapa en hotfullhet mot motståndarna. Denna hotfullhet kan bidra till flera saker. Genom en löpning via centrallinjen kan de svenska spelarna först notera honom och således markera och vända sin blick mot honom. Det innebär att de i sin tur kan hamna i moonlightposition gentemot Cutspelaren i nästa skede.

Har här dragit på sig tre spelares uppmärksamhet med sin löpning och skapar en hotfullhet. Hotfullheten bidrar först med markering av gula spelare, men även en moonlightposition gentemot Cutspelaren i Tjeckien. Den fjärde gula spelaren i bild är fokuserad på avslutet och rödmarkerad spelare kan ta en Cutslöpning i olika riktningar nu när motståndarna är satta i moonlight.

Hjälpspelare och Cutsaktioner

Cutsaktioner ställer flera krav på hjälpspelaren som ska utföra denna aktion. Det är först och främst av stor vikt att ta löpningar vid precis rätt tillfällen. Den av dess lagkamrater som är bollhållare bör vara placerad i en daylight position när spelaren tar Cutslöpningen. Vidare bör en annan signal för att ta en Cutslöpning vara att en annan hjälpspelare tar en löpning som öppnar för Cuts och således drar på sig uppmärksamhet hos motståndarna. Olika hjälpspelare, som inte ska utföra cutsaktionen, kan göra diverse belastningar på banan för ökad uppmärksamhet. Exempelvis kan en hjälpspelare ta en belastning centralt som får en eller flera motståndare i moonlight gentemot en annan hjälpspelare som i sin tur kan tillämpa en Cutsaktion.

Vidare är det avgörande att motståndaren/motståndarna som Cutsaktionen sker mot är placerade i en moonlight/möjligen twilight för sin markeringsspelare för att Cutslöpningen ska vara framgångsrik och Cutsaktionen ska leda till mer tid och en mer kvalitativ målchans. Det finns alltså, som ovan är nämnt, flera olika dimensioner i hur motståndaren hamnar i moonlight. Det kan ske genom andra hjälpspelare som kan ta en löpning som öppnar för en Cut, göra en belastning som får folk placerade i moonlight till en annan medspelare eller hotfull bollhållare. Det blir däremot fortsatt viktigt att rikta fokus mot Cutsspelaren som ska genomföra en Cut. Spelaren bör skapa en medvetenhet att genomföra löpningen i samband med att motståndaren vänder bort sin blick. Om spelaren är något för tidig alternativt sen i aktionen kan möjligheten försvinna, vilket innebär att små detaljer avgör huruvida aktioner fortlöper.

Försvvarsspelets påverkan

Följaktligen kan olika typer av försvarsspel påverka mängden Cutsaktioner. Innebandyns utveckling har rört sig mer mot en-mot-en och duellspel med och mot en spelare. Det leder till att exempelvis två mot ett situationer är svårare att uppnå i det offensiva spelet och *bubblor* samt *daylight* blir avgörande fundament hos bollhållaren.

Vid andra typ av försvarsspel där det är zoninriktat som exempelvis ett lägre styrspel ökar det kraven på Cutsaktionerna och mängden Cutsaktioner lär minska i samband med antalet totala aktioner. Vid ett mer kompakt försvarsspel ökar alltså kraven på kvalitén på Cutsaktionerna för att komma in på motståndarna och blir således inte lika framhävande. Ett kompakt och lägre försvarsspel bidrar ofta också till att matchbildens tempo sänks något i jämförelse med högre försvar. När tempot minskar kan möjligen även antalet Cutsaktioner minska och det anses svårare att ta sig in i centrala ytor.

Under mästerskapet noterades det hur vissa matcher, se s. 24-27, hur antalet Cutsaktioner varierade i olika matcher. Dels kan det bero på huruvida de olika laget spelade försvarsspel rent systematiskt, dels kan det bero på hur laget angrep anfallsspelets systematik med tempo, antalet offensiva rörelser och andra dimensioner som kan påverka Cutsaktionerna.

Utifrån diskussioner med landslagsstaben och egna noteringar, att lagen på den internationella toppnivån spelar ett mer en-mot-en inriktat försvarsspel och gjort det de senaste åren. Det innebär att Cutsaktioner kan vara en dimension i anfallsspelet som möjligen kan öka anfallsspelets möjligheter mot olika försvarsspel. Om nationer använder och tillämpar fler Cutsaktioner under matcher, utifrån dess effektivitet, kan ett mer hotfullt anfallsspel tillämpas. Det kommer definitivt öka kraven på försvarsspelarens arbete under matcher. Försvarsspelaren kommer behöva arbeta med att skanna planen på ett mer adekvat sätt än ett anfallsspel utan Cutsaktioner. Försvarsspel som innefattar en-mot-en kommer även behöva att försvarsspelaren arbetar med att vara placerad i daylight mot den spelare som denne är ansvarig för i stunden. Vidare kommer också den typ av försvarsspel att kräva en applicering av att försvarsspelare, utöver att markera sin spelare på ett bra sätt, behöva vara uppmärksam över fler uppgifter. Exempelvis kan försvarsspelaren behöva vara uppmärksam på de andra motståndarna om någon av dem lyckas göra en Cut och ta sig förbi den markerade – för att vara redo att försvara mot berörd motståndare.

Anfallsspelets påverkan

Spelet med boll kan tänkas påverka mängden Cutsaktioner. Beroende på tempot som laget applicerar i sitt anfallsspel påverkar huruvida mängden Cutsaktioner tillämpas. Vid ett högre tempo av anfallsspel kan möjligen mängden Cutsaktioner öka. Exempelvis kan Tjeckiens anfallsspel såvida problematiseras. Tjeckien hade flest mängd Cutsaktioner och kan således ha en annan inriktning i sitt anfallsspel än övriga nationer. Huruvida Tjeckiens anfallsspel innefattar ett högre tempo är svårt att dra slutsatser med konkret fakta kring. Det som kan sägas definitivt är antal Cutsaktioner som visar indikationer på fler lyckade offensiva rörelser i sitt anfallsspel, framför allt innanför invasionsgränsen. Vidare kan Cutsaktioner indikera på ett något rakare anfallsspel, även om Sverige tar sig till mer målchanser och avslut kring A1, A2 och B som inte hade flest Cutsaktioner. Även om Tjeckiens anfallsspel innefattar flest Cutsaktioner är det fortsatt inte den uppenbara vägen för WITTW eftersom Sverige vann. Tjeckiens spel tog dem däremot till en VM-final för första gången sedan 2004 vilket kan påvisa en vägvinnande väg. Däremot drog Sverige definitivt det längsta strået så Tjeckiens spel är inte fullt vägvinnande ännu. Det som onekligen kan vara intressant är vart Tjeckien kan vara på väg. Flera lyckade mästerskap på ungdomssidan de senaste åren, bra resultat med klubbtag i ungdomscuper och nu VM-finalen för första gången sedan 2004. Vidare är det sannerligen flera saker Tjeckien som nation gjort som är intressant, men Cuts kan vara en av dem. Sverige som nation var däremot starkare under hela mästerskapet och i finalen. Vidare kan det, med hjälp av statistiken av Cuts effektivitet, vara av intresse att diskutera flera Cutsaktioner under match som kan lyfta Sveriges anfallsspel ytterligare.

Det ställs också högre krav på hjälpspelaren. Hjälpspelaren behöver arbeta konsekvent med att skapa sig själv tid i anfallsspelet genom olika löpvägar. En konsekvent och god väg framåt för detta är Cuts. Cuts är ett verktyg som kan underlätta offensiva löpningar i spel en-mot-en. Det blir således viktigt att spelare med eftertanke tar dessa löpningar. Spelarna behöver lära sig ta mer smarta löpningar när motståndare är placerade i moonlight mot Cutsspelaren. Det krävs därefter en förmåga att skanna sin motståndare och när denne placerar sig i moonlight, så timingen i aktionen blir god.

Försvar- och anfallspelets påverkan

Följaktligen kan olika typer av försvarsspel påverka mängden Cutsaktioner. Innebandyns utveckling har rört sig mer mot en-mot-en och duellspel med och mot en spelare på både internationell och nationell nivå. Det leder till att exempelvis två mot ett situationer är svårare att uppnå i det offensiva spelet och *bubblor* samt *daylight* blir avgörande fundament hos bollhållaren.

Det ställs också högre krav på hjälpspelaren. Hjälpspelaren behöver arbeta konsekvent med att skapa sig själv tid i anfallsspelet genom olika löpvägar. En konsekvent och god väg framåt för detta är Cuts. Cuts är ett verktyg som kan underlätta offensiva löpningar i spel en-mot-en. Det blir således viktigt att spelare med eftertanke tar dessa löpningar. Spelarna behöver ta mer smarta löpningar när motståndare är placerade i *moonlight*.

Vid andra typ av försvarsspel där det är zoninriktat som exempelvis ett lägre styrspel ökar det kraven på Cutsaktionerna och mängden Cutsaktioner lär minska i samband med antalet totala aktioner. Vid ett mer kompakt försvarsspel ökar alltså kraven på kvalitén på Cutsaktionerna för att komma in på motståndarna och blir således inte lika framhävande. Ett kompakt och lägre försvarsspel bidrar ofta också till att matchbildens tempo sänks något i jämförelse med högre försvar. När tempot minskar kan möjligen även antalet Cutsaktioner minska och det anses svårare att ta sig in i centrala ytor.

Även spelet med boll kan tänkas påverka mängden Cutsaktioner. Beroende på tempot som laget applicerar i sitt anfallsspel påverkar huruvida mängden Cutsaktioner tillämpas. Vid ett högre tempo av anfallsspel kan möjligen mängden Cutsaktioner öka. Exempelvis kan Tjeckiens anfallsspel såvida problematiseras. Tjeckien hade flest mängd Cutsaktioner och kan således ha en annan inriktning i sitt anfallsspel än övriga nationer. Huruvida Tjeckiens anfallsspel innefattar ett högre tempo är svårt att dra slutsatser kring. Tjeckiens spel tog dem däremot till en VM-final för första gången sedan 2004 vilket kan påvisa en vägvinnande väg. Däremot drog Sverige definitivt det längsta strået så Tjeckiens spel är inte fullt vägvinnande ännu, men kan vara på god väg.

Hur blir vi bättre på Cutsaktioner?

En stor del i förbättring av Cutsaktionernas alla moment är förmodligen spelträning av olika slag. Genom spelträning sätts spelare alltid för större mängd aktioner och således mer aktioner som kan leda till Cutslöpningar. Följaktligen bör spelträningen manipuleras av olika slag. Exempelvis kan tre mot tre spel på mindre yta användas med olika regler för att manipulera spelare att göra Cutslöpningar eftersom det blir mer användbart. Regler kan delvis vara att spela en-mot-en försvar och ha en markering på spelare hela tiden och följa dem över banan. Det kan också vara att det endast får vara avslut och mål som sker genom inspel i invasionsområdet till en medspelare (där flest Cutsaktioner sker). Just hur avslut endast får tas i invasionsområdet kan antingen vara en specifik regel, annars kan spelplanen konstrueras i en diamant för att tvinga in spelarna i invasionsområdet för avslut som kan leda till mer Cutsmoment. I samband med detta bör även begreppet Cuts förklaras för spelarna teoretiskt, möjligen genom video, så det på ett rimligt sätt placeras i ett sammanhang.

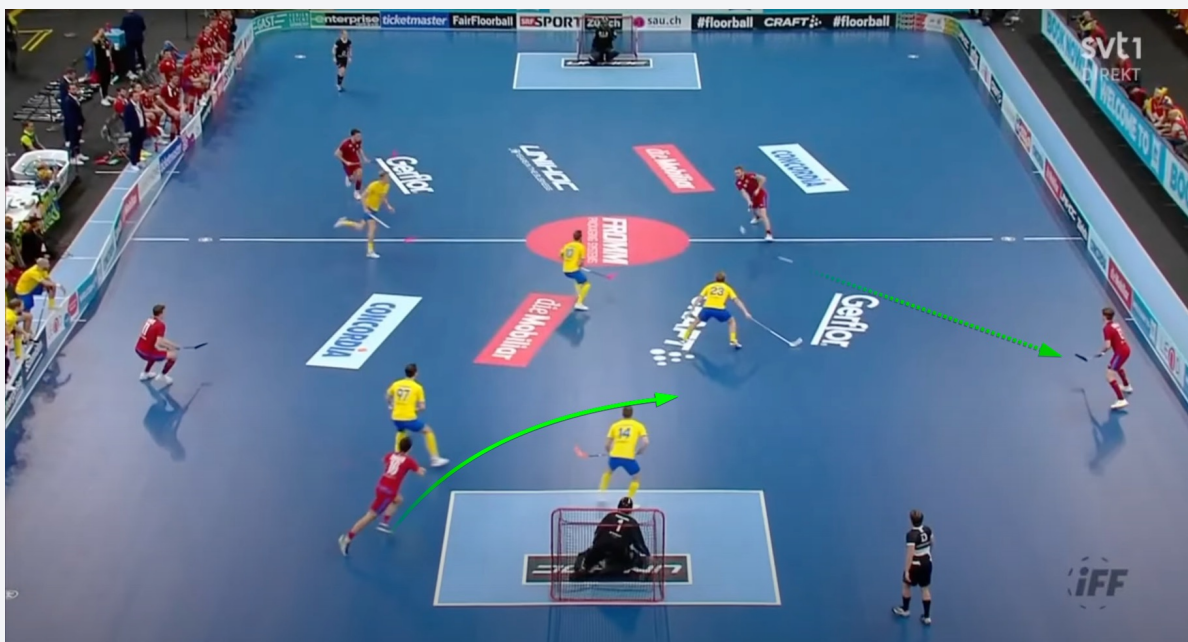
Vidare kan olika teoretiska aspekter tar upp för att bidra med träningsmetodik och hur vi kan träna upp den konkreta förmågan. Förslagsvis kan träningen ta avstamp i en deduktiv metod som inlärningsform genom övningar. Deduktiv inlärningsform innebär övningar som ger färdiga lösningar, så som en konkret Cut som sker på samma sätt under en övning. Detta kan också kallas för statiska övningar som ger färdiga lösningar till spelarna. Deduktiv metod kan i följande sammanhang ses som en syftesskapande träning där spelarna bekantar sig med begreppet i en isolerad situation. Förslagsvis kan även video användas innan eller i starten av träningen för att spelarna på ett tydligare sätt ska kunna bekanta sig med begreppet och förstå syftet med träningen och/eller övningen. Efter syftesskapande träning och deduktiv metod kan den induktiva metoden tillämpas. Den induktiva metoden riktar sig mer mot spelarens problemlösningsförmåga i form av spelövningar och icke-färdiga lösningar i övningarna. Här kan tränaren skapa olika problem i träningen som eleverna ska lösa tillsammans. Dessa problem kan appliceras genom olika regler under smålagsspel där mängden aktioner ökar i jämförelse med ordinarie matchspel 5v5. Exempel på ytterligare regler, utöver de som nämns ovan, som kan gynna Cutsaktioner kan vara att bollhållare måste vara placerad i daylight för att få slå passningar till medspelare vilket ökar skanningsförmågan och bättre beslut. Det kan också vara att du måste ta en central löpning efter slagen passning. Det leder till, utöver ett bra Give and go-spel, fler löpningar som öppnar upp för Cuts. Ytterligare kan även direktavslut och att minska antalet touch användas som regel för att öka Cutsaktioner. Det är också av stor vikt att ledaren arbetar med feedback som kopplas till Cuts under träning. Notera Cutsaktioner och bekräfta dem genom positiv feedback vilket betingrar beteendet, vilket får fler att använda det.

Varför är Tjeckien tydligt i framkant sett till antalet Cutsaktioner?

På sidan 39 introducerade vi diskussionen om Tjeckien som sannerligen förtjänar en större diskussion. Tjeckien hade, med viss marginal, flest mängd Cutsaktioner under mästerskapets slutmatcher. Diskussioner om Tjeckien som innebandynationer är därför intressant. Det är däremot svårt att dra några slutsatser om Tjeckien som innebandynation eftersom vi blickar med ett utanför perspektiv.

Tjeckien arbetade med "klara spel" från uppspelsfas (från spelyta 1 & 2 till offensiv spelyta 3), detta för att skapa ytterligare en målchans i varje gång dom kommer ned kontrollerat i anfallszon. Där arbetar hjälpspelarna en avgörande roll för att öppna upp och belasta några utvalda zoner. Ser vi till Tjeckiens 1-4 mål i finalen så får Tjeckien ett tydlig Cut i A1 zonen.

Tjeckiens framgång under VM 2022

Denna diskussion är svår att göra en slutsats om, då vi arbetar med ett utanför perspektiv.

Med detta spelsätt som Tjeckien spelade under turneringen med ett rakt och tempostarkt anfallsspel i offensivzon, med tydliga mönster/riktlinjer är det svårt för försvarande lag att kunna arbeta mot. Efter ett "Spel" så spelar tjecken fortsatt ett tempostarkt spel i turneringen med en rakhet mot mål. Där skall även tilläggas att Tjeckien arbetade mycket med tempoväxling från uppspelsfas till anfallssfas.

Tjeckien kommer till näst flest Målchanser i invasionsområdet Alltså A1 & A2 chanser. Där skall tilläggas med och utan Cuts aktioner. Sverige hade 52 mot Tjeckiens 45. Flest cuts inom dessa områden hade Tjeckien och är även mer effektiva än Sverige med sina in arbetande cuts. Tjeckien är väldigt tydliga & skickliga i att vinna invasionsområdet där man belastar från uppspelsfas och adderar in yttligare spelare med en cuts-löpning för att vara svåra att markera in i A1-A2 områdena.

Slutsatsen KAN lyda att Sverige med ett mer erfaret och mer teknisk lag kan vara avgörande till att Sverige stod som segrare detta VM. Tjeckien med liten finalrutin samt ett yngre lag är alltså näst bäst inom dessa områden ovan. Kan detta vara vägen för att nå ett VM-guld i framtiden för Tjeckien? Då med äldre och mer erfarna spelare som kan analysera och utveckla sitt offensiva spel för att då eventuellt bli segrare inom A1-A2 områdena samt VM-guld?

Frågor & Funderingar

- Hur viktigt är Cutslöpningar?
- Kommer Cutsaktioner vara synonymt med ett vägvinnande koncept enligt WITW på ett tydligt sätt i framtiden?
- Hur kan vi träna på Cuts och få ett ryggradsbeteende som sker oftare i matchspel?
- Med avseende på Cuts effektivitet – hur framhäver vi det tydligare i vårt spel?

Diskussion

Nutid

Vi söker ständigt nya sanningar till WITTW. Objektiva resultat och fastslagna framgångsrika beteenden är önskvärt att finna men utgår i våra djupaste analyser från få matcher i stundtals ojämna tävlingar. Dagens övertygelser riskerar således bli relativt grunda. Stora delar av det som avgör matcherna i ett VM är kopplat till taktiska val och spelaruttagningar. Dessutom är mentala faktorer som utifrån kan vara svåra att bedöma en betydande faktor.

För att besvara WITTW och på det sättet också lägga grunden för framtidens spelarutveckling krävs utöver statistik som grund också ett vasst öga – "idrottens kliniska blick". Med erfarenhet och intresse kan de vassaste spelarna och ledarna inom innebandyn se saker som inte statistiken kan uppfatta. Exempelvis leder konsekventa försök med spelval och beteenden till följd effekter hos motståndarna. Matchens ställning och betydelse påverkar mentala tillstånd samtidigt som mål bygger kollektiva mentala fördelar, ofta omtalat som momentum.

Framtid

Mätningar för att analysera spelet görs på ett konsekvent sätt i såväl svensk som internationell innebandy. Vi har ett starkt statistiskt underlag i hundratals jämna matcher där resultaten kan vägas utifrån fler aspekter. Kombinerade subjektiva och objektiva analyser utvecklas med utgångspunkt i spelets fastställda nyckelfaktorer.

Förslag på fortsatt undersökning

- Mäta Cuts i andra faser av spelet (exempelvis mittplansspel eller spela sig ur press)
- Göra liknande mätning i framtiden för innebandyns utveckling – blir Cuts viktigare?
- Mäta andra dimensioner och aktioner hos hjälpspelaren
  - Spelbarhet, belastningar, specifika ytor i invasionsområdet som är mer effektiva än andra.